7/903

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.0.APK.0.23.300- 1391
Konu : Yazılı Soru Önergesi

- 13067

13 AĞUSTOS 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 04.07.2003 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/903-905/3808 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Yakup KEPENEK'in tarafıma tevcih ettiği 7/903 esas no'lu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğünün 99'uncu maddesi gereği, TETAŞ, TEDAŞ, EÜAŞ, TEİAŞ, Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Enerji İşleri Genel Müdürlüklerinden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK 1- Önerge Cevabı (6 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : T.B.M.M. Bşk.
Bilgi : Başbakanlık

7/903

ANKARA MİLLETVEKİ SAYIN PROF. DR. YAKUP KEPENEK'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CAVAPLARI
(7/903)

Soru 1 :

Kaçak ve kayıp elektriğin bedelinin diğer abonelerden alınması uygulaması hangi illerde ve nasıl yapılmaktadır?

Bu haksız uygulamayı kaldırmayı düşünüyormusunuz?

Cevap 1 :

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nca (EPDK), 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan Yönetmelikler ile Tebliğlerde tarifelerin ilgili kuruluşlarca gerçek maliyeti yansıtacak şekilde tespit edilmesi gerektiği belirtilmektedir. TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nce, mali gereksinmeler ve alınan enerjinin bedeli göz önüne alınarak ve kar amacı gütmeden, sosyal dengeler gözetilerek belirlediği elektrik enerjisi satış tarifeleri, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nca 21.03.2003 tarihinde 01.04.2003'den itibaren geçerli olarak onaylanmıştır.

Halen yürürlükte olan bu satış tarifelerine göre, enerjisini TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nden tedarik eden abonelere uygulanmakta olan elektrik enerjisi satış fiyatlarında bölgesel farklılıklar bulunmamaktadır.

Soru 2 :

Elektrik enerjisi üretiminin artan oranda doğalgaza bağlanması nedeniyle, elektrik birim fiyatı, diğer üretim kaynaklarına göre ne kadar artmaktadır?

Cevap 2 :

Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. Genel Müdürlüğü (TETAŞ) tarafından 2003 yılında alınacak toplam enerjinin %40-45'lik bölümü özel şirketlerce işletilen elektrik santrallarından temin edilmektedir. Söz konusu santralların primer enerji kaynakları doğalgaz, kömür, hidrolik ve rüzgar olarak çeşitlilik arzetmektedir. Bu santrallardan bir kısmı Yap-İşlet (Yİ) ve Yap-İşlet-Devret (YİD) modelleri ile şirketlerce tesis edilerek işletilmektedir. Diğer bir kısmı ise, özel şirketlere devredilmiş olup, işletme hakkı devri modeli (İHD) ile bu şirketlerce işletilmektedir.

Özel şirketlerce işletilmekte olan santrallardan 2003 yılında TETAŞ Genel Müdürlüğü tarafından satın alınacak elektrik enerjisinin "tesis ve/veya işletme modellerine" ve "primer enerji kaynaklarına" göre hesaplanmış olan ortalama tarifeleri aşağıda verilmiştir.

TETAŞ Genel Müdürlüğü'nce 2003 Yılında Satın Alınacak Enerjinin Ortalama Tarifeleri (cent/kWh)

		Santralın Tesis ve/veya İşletmeModeli		
		Yap-İşlet (Yİ)	Yap-İşlet-Devret (YİD)	İşletme Hakkı Devri (İDH)
Santralın Primer Enerji Kaynağı	Doğalgaz	5.88	10.07	-
	Kömür	-	-	5,30
	İthal Kömür	2,73 (*)	-	-
	Hidrolik	-	8,67	4,80
	Rüzgar	-	9,81	-

(*) Ortalama Erken üretim tarifesi.

Enerji alışı yaptığı kaynaklar arasında doğalgaz santralları ile diğer primer enerji kaynaklarından üretim yapan santrallar bulunmaktadır.

Soru 3 :

Hidrolik enerji üretiminin kısılması amacıyla barajların suyunun boşatıldığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise nedenleri?

Cevap 3 :

EÜAŞ Genel Müdürlüğü'nün İşletmesindeki hidroelektrik santrallarında 2002 yılı Haziran sonu itibariyle 11.192,9 GWh elektrik enerjisi üretilmiş, aynı dönem itibariyle 2003 yılında ise % 31'lik artışla elektrik enerjisi üretimi 14.675,5 GWh olarak gerçekleşmiştir.

EÜAŞ Genel Müdürlüğü'nün Hidroelektrik üretiminin 2002 yılı Ocak-Haziran döneminde, EÜAŞ toplam üretimi içindeki payı %28 iken, bu oran 2003 yılının aynı döneminde %48'e yükselmiştir.

Verilen değerlerden de anlaşılacağı gibi EÜAŞ işletmesindeki hidroelektrik santrallarında elektrik enerjisi üretimi düşürülmedigi gibi, %31'lik üretim artışı sağlanmış olup, hidrolik enerji üretiminin kısılması amacıyla barajların suyunun boşaltılması söz konusu değildir.

Soru 4 :

Özel girişimler tarafından YİD yöntemiyle yapılan elektrik santrallerinin şu andaki durumu nedir?

Cevap 4 :

Türkiye Elektrik Ticaret Taahhüt A.Ş. Genel Müdürlüğü, TEDAŞ'dan ve mülga TEAŞ'dan anılan santrallarla ilgili Enerji Alış Anlaşmalarını (ESA) devir alarak yürütmekte olup, bu santrallara ait bilgiler ekte sunulmaktadır.

Soru 5 :

Elektrik Piyasası Yasasının uygulanmasından doğan, özellikle iletim hatları konusunda çıkan uyuşmazlıkların tüketiciye bir ek maliyeti olacak mıdır?

Cevap 5:

4628 Sayılı Enerji Piyasası Kanunu TEİAŞ Genel Müdürlüğü'ne, Elektrik Enerjisi iletim faliyetlerinin yürütülmesi görevini vermiş ve bu kapsamda "kamu mülkiyetindeki tüm iletim tesislerini devralmak, kurulması öngörülen yeni iletim tesisleri için iletim yatırım planı yapmak ve yeni iletim tesislerini kurmak ve işletmek Türkiye Elektrik iletim Anonim Şirketinin görevidir." demiştir. Böylece TEİAŞ Genel Müdürlüğü'nün görev alanı sadece iletim sisteminin iyi işletilmesi ile sınırlandırılmış bunu yaparken eşit taraflar arasında ayrım gözetilmemesi hususu vazedilmiştir.

İletim hatlarının işletilmesinin tüketiciye ek bir maliyeti yoktur. Bu işletmecilik zaten yapılmakta idi. Ancak hesaplar ayrıştırılmıştır. Uyuşmazlık konusu çok geniş kapsamlı olduğundan somut örneklerle sorular yöneltilirse yürürlükteki mevzuat örneklere uygun bir şekilde daha net anlaşılabilir şekilde açıklanabilecektir.

Soru 6 :

Olası bir Irak Savaşı, kısa dönemde, ülkemizin enerji piyasasını nasıl etkileyecektir? Bu konuda ne gibi önlemler alınmaktadır?

7/903

Cevap 6 :

Irak Savaşı döneminde ülkemizde enerji arzında sıkıntı yaşanmamıştır. Ayrıca petrol ve petrol ürünleri ile ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunların çözümü için; 21.03.2003 tarihinde Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, Akaryakıt Dağıtım Şirketleri, Rafineri Şirketleri ve LPG Dağıtım Şirketleri'nin katılımı ile "Petrol ve Petrol Ürünleri Özel Planı" kapsamında "Milli Petrol Kurulu" kurulmuştur. Savaş döneminde ülkemizde ham petrol ve petrol ürünleri konusunda herhangi bir sıkıntı yaşanmamış olup, beklenmeyen durumlarda da gerekli tedbirler alınmaktadır.

7/903

10.07.2003

Ek:2- TEDAŞ'DAN DEVRALINAN YAP-İŞLET-DEVRET (YİD) SANTRALLARI

PROJE ADI	FİRMA ADI	GÜCÜ (MW)	YERİ	İŞLETMEYE GEÇİŞ TARİHİ
AHİKÖY-1 HES	AHİKÖY ENER.TİC.A.Ş	2.1	DİVRİĞİ/SİVAS	02.09.1999
AHİKÖY-2 HES	AHİKÖY ENER.TİC.A.Ş	2.5	DİVRİĞİ/SİVAS	18.11.1999
AKSU ÇAYKÖY HES	AKSU ENERJİ A.Ş.	13	ISPARTA	01.12.1989
BERDAN HES	ALTEK-ALARKO	10	TARSUS/İÇEL	27.12.1996
ÇAL HES	LİMAK A.Ş.	2,2	DENİZLİ	12.01.2001
DİNAR II HES	METAK A.Ş.	3	DİNAR/AFYON	01.12.2000
FETHİYE HES	FETHİYE TİC.A.Ş.	16.5	FETHİYE/MUĞLA	20.12.1999
GAZİLER HES	GAZİLER EN. A.Ş.	11,1	IĞDIR	07.11.2002
GİRLEVİK II-MERCAN HES	İÇTAŞ EN. A.Ş.	11,58	ERZİNCAN	30.03.2001
GÖNEN HES	GÖNEN HES ELEK. ÜR. A.Ş.	10.6	BALIKESİR	07.03.1998
HASANLAR HES	ALTEK-ALARKO	9.35	BOLU	17.05.1991
SUÇATI HES	ERE ELK.TİC.A.Ş.	7	K.MARAŞ	18.01.2000
SÜTÇÜLER HES	SÜTÇÜLER ENERJİ	2	SÜTÇÜLER/ ISPARTA	18.06.1998
TOHMA HES	ALTEK-ALARKO	12.5	MALATYA	23.12.1998
ARES RÜZGAR	ARES	7.2	ÇEŞME/İZMİR	28.11.1998
BOZCAADA RES	DEMİRER	10.20	ÇANAKKALE	25.07.2000
TOPLAM	-	130,83	-	-

7/903

10.07.2003

Ek:1 - MÜLGA TEAŞ'DAN DEVRALINAN YAP-İŞLET-DEVRET (YİD) SANTRALLARI

PROJE ADI	FİRMA ADI	GÜCÜ (MW)	YERİ	İŞLETMEYE GEÇİŞ TARİHİ
KISIK HES	AYEN	9.6	K.MARAŞ	05.01.94
OVA KOMBİNE ÇEVRİM	OVA	253.4	GEBZE	03.08.96
ÇAMLICA HES	AYEN	84	KAYSERİ	12.12.98
TRAKYA A.Ş KOMBİNE ÇEVRİM	TRAKYA A.Ş	478	MARMARA EREĞLİSİ	05.06.99
UNİ-MAR KOMBİNE ÇEVRİM	UNI-MAR A.Ş	478	MARMARA EREĞLİSİ	12.06.1999
ESENYURT KOMBİNE ÇEVRİM +ISITMA	DOGA A.Ş	180	İSTANBUL	22.05.1999
BİRECİK HES	BİRECİK A.Ş	672	URFA	04.10.2001
TOPLAM	–	2.155	–	-